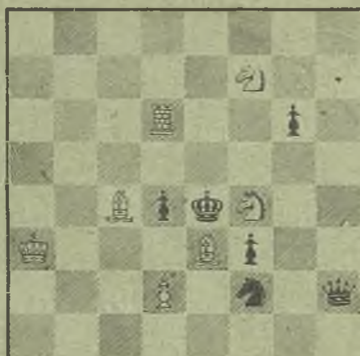
Nr. 11—12 Listopad—Grudzień 1930 Rok IV

ŚWIAT SZACHOWY

Dr. F. RDUCH
Rumunja

Mat w 3. posunięciach

Redakcja i Administracja
Warszawa, Wierzbowa 8

CENA Zł. 2.40

Nr. 11—12 LISTOPAD — GRUDZIEŃ 1930 ROK IV

ŚWIAT SZACHOWY

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU SZACHOWEGO

Redaktor **D. PRZEPIÓRKA**

Redakcja i Administracja: **Warszawa, Wierzbowa 8**, w lokalu Warszawskiego Tow. Zwolenników Gry Szachowej, tel. 682-13.

Prenumerata kwart. **3 zł.** półrocz. **6 zł.** rocz. **12 zł.** zagr. **14 zł.**

Numer pojedyńczy **1 zł. 20 gr.** Konto Czekowe P. K. O. 16.551.

Redakcja czynna w środy i soboty od godz. 7 do 10 wiecz.

SPRAWOZDANIE
z Walnego Zgromadzenia Polskiego Związku Szachowego.

Dnia 14 grudnia 1930 r. w lokalu Warszawskiego Towarzystwa Zwolenników gry Szachowej w Warszawie, przy ul. Wierzbowej Nr. 8 odbyło się zwyczajne Walne Zgromadzenie Polskiego Zw. Szachowego z następującym porządkiem dziennym;

1. Zatwierdzenie protokółu I-go walnego zgromadzenia.
2. Sprawozdanie zarządu i komisji rewizyjnej.
3. Wybór władz związku.
4. Zatwierdzenie planu działalności i preliminarza budżetowego na okres najbliższy,
5. Wyznaczenie miejsca przyszłego walnego zgromadzenia.
6. Wnioski zarządu,
7. Wnioski członków.

Zabranie zagaił Prezes Polskiego Związku Szachowego inż. Józef Rogoziński, który w serdecznych słowach powitał delegacje prowincjonalne i wezwał zebranych do uczczenia przez powstanie pamięci zmarłych członków Zarządu Związku ś. p. Józefa Żabińskiego oraz ś. p. Karola Sypniewskiego. Następnie Pan Prezes zaproponował na przewodniczącego p. Wojciecha Gołdykowskiego, co zebrani przyjęli przez

aklamację. Na assesorów powołano panów Pawła Chmiela, delegata Śląskiego Związku Szachowego oraz p. Konstantego Michałowskiego.

W niezamąconej zgodzie i harmonji Walne Zgromadzenie obradowało nad kwestjami żywo interesującemi cały polski świat szachowy. Stół prezydjalny udekorowano zdobytym przez Polskę Puharem Narodów, który wzbudził w obecnych zrozumiałe zainteresowanie.

Walne zgromadzenie przyjęło do wiadomości sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, dziękując Zarządowi za ofiarną i owocną pracę, dzięki której urządzono szereg imprez szachowych w okresie tych 2 lat, pomimo bardzo ciężkich warunków materjalnych, w jakich Związek znalazł się z powodu znacznego zmniejszenia się wpływów ze składek członkowskich klubów, należących do Związku, co z kolei zdaje się być wynikiem ogólnego kryzysu ekonomicznego.

To też urządzane imprezy mogły dojść do skutku tylko dzięki subwencjom państwowym i prywatnym.

Na najbliższą przyszłość zamierzone jest urządzenie szeregu seansów gry jednoczesnej mistrza Polski A. Rubinsteina.

W roku przyszłym odbędzie się w Pradze Czeskiej międzynarodowy turniej F. I. D. E. o posiadany obecnie przez Polskę Puhar Hamiltona-Russella. Winno to być bodźcem dla wszystkich szachistów polskich, by każdy w granicach swych możności przyczynił się do powiększenia środków materjalnych Związku, aby umożliwić wysłanie drużyny polskiej dla obrony zdobytego puhara.

W ciągu kilku tygodni ukażą się ogłoszone drukiem regulaminy gry turniejowej F.I.D.E. jako obowiązujące na terenie międzynarodowym.

Następnie dokonano wyboru do władz Związku w rezultacie których wybrani zostali:

DO ZARZĄDU: Domosławski Bogdan, Kolischer Arnold, Makarczyk Kazimierz, Michałowski Konstanty, Orlański Leon, Pawłowski Tadeusz, Piłsudski Kazimierz, Piotrowski Oskar, Przepiórka Dawid, Rogoziński Józef, Rosenblatt Samuel, Dr. Potyka Józef. Dla przedstawicieli Krakowa i Poznania zastały zarezerwowane dwa miejsca.

DO SĄDU ROZJEMCZEGO: Cichowski Roman, Kleczyński Jan, Stawski Aleksander.

DO KOMISJI REWIZYJNEJ: Gołdykowski Wojciech, Ostrowski Edward, Weinreich M., Gross Emil, Wróbel Marjan.

Walne Zgromadzenie powzięło również szereg uchwał, dotyczących powołania do życia Związków Okręgowych, uregulowanie stosunku składek członkowskich między klubami, związkami okręgowemi i Polskim Związkiem Szachowym.

Wszyscy prawie mówcy zgodnie podkreślali brak należytego zrozumienia i oceny przez społeczeństwo gry szachowej jako najszlachet-

niejszej rozrywki umysłowej, rozwijającej umiejętność ścisłego myślenia co w szczególności ważne jest dla uczącej się młodzieży.

Przyjęto przez aklamację wniosek p. Orlańskiego, wyrażający uznanie p. Chmielowi, przedstawicielowi Śląskiego Związku Szachowego za hartowne i pełne godności stanowisko, jakie zajął wobec Klubu Szach. w Bytomiu, proponując odbycie zamierzonego matchu między Śląskiem Niemieckim a Śląskiem Polskim na terytorjum polskiem, wobec oświadczenia Bytomskiego Klubu, że nie może przyjąć odpowiedzialności za bezpieczeństwo graczy polskich na terytorjum niemieckiem, z powodu naprężonej sytuacji politycznej.

Walne Zgromadzenie rozpatrzyło wnioski złożone przez kluby, dotyczące prowadzenia pamiętników klubowych (wniosek krakowski) utworzenia komisji organizacyjnej do opracowania statutów i regulaminów, oraz komisji weryfikacyjnej do decydowania o prawie uczestnictwa w turniejach o Mistrzostwo Polski.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, przewodniczący zebrania złożył nowemu Zarządowi życzenia dalszej owocnej pracy prezes zaś Związku w gorących słowach dziękował przewodniczącemu za rzeczowe i energiczne prowadzenie zebrania.

Obu mówców Walne Zgromadzenie nagrodziło rzęsistemi oklaskami.

SPRAWOZDANIE
Zarządu Polskiego Związku Szachowego za okres 1928/30 r.

W dn. 2 grudnia 1928 r. został powołany przez drugi ogólny Polski Zjazd Szachowy Zarząd w osobach pp. Żabińskiego, Przepiórki, Rosenblatta, Orlańskiego, Domosławskiego, Pawłowskiego, Steifera, Makarczyka, Stocerza, Sypniewskiego, Paciorkowskiego, Koliszera, Piotrowskiego i Konczyńskiego. Niestety jeszcze przed ukonstytuowaniem się Zarządu Związku ponieśliśmy bolesną stratę. Ubył z naszego grona czcigodny prezes Józef Żabiński, nestor szachistów polskich. Pamięć o nim żyje nadal w naszych sercach. Konstytucyjne zebranie Zarządu postanowiło kooptować do Zarządu p. dyrektora Józefa Rogozińskiego i wybrało go na opróżnione stanowisko prezesa Polskiego Związku Szachowego. Pozostałe funkcje zostały podzielone w sposób następupujący: viceprezes p. Przepiórka, sekretarz p. Domosławski, skarbnik p. Pawłowski, gospodarz p. Orlański. Wybrany Zarząd kierował życiem organizacyjnem Związku, oraz organizacją życia szachowego w kraju i udziałem Polski w międzynarodowych imprezach szachowych. W roku 1929 r. pod kierownictwem Zarządu z inicjatywy

Związku Województwa Śląskiego zorganizowano w Królewskiej Hucie turniej drużynowy o tytuł mistrzowskiej drużyny Polski. Na prośbę Zarządu protektorat nad turniejem objąć raczył marszałek Józef Piłsudski.

W turnieju wzięły udział drużyny Warszawy, Łodzi, Śląska, Krakowa, Lwowa i Poznania.

Turniej zakończył się zwycięstwem drużyny warszawskiej, drugie miejsce zajęła Łódź, trzecie Kraków, czwarte Lwów, piąte Śląsk i szóste Poznań.

W bieżącym roku dzięki staraniom Związku udało się przy pomocy Min. Spr. Zagr. zrealizować sprawę udziału Polski w międzynarodowym turnieju drużynowym o puhar lorda Hamiltona-Russela. Zarząd Związku wyznaczył reprezentację w składzie: Rubinstein, Tartakower, Przepiórka, Makarczyk, Regedziński. Zamiast Regedzińskiego wszedł do składu drużyny Frydman. Drużyna nasza odniosła jak wiadomo zwycięstwo, zdobywając puhar, który znajduje się w lokalu Związku.

Pozatem po raz pierwszy w historji Związku doszedł do skutku udział kilku naszych mistrzów krajowych w turniejach międzynarodowych. Na turniej międzynarodowy w Sopotach zostali wysłani pp.: Frydman, Kohn i Appel. P. Frydman zdobył pierwszą nagrodę, p. Kohn dzielił III, IV i V. Na turniej w Stubniańskich Cieplicach wydelegowano p. Regedzińskiego.

W ten sposób oprócz stale biorących czynny udział w międzynarodowych turniejach szachowych pp.: Rubinsteina, Tartakowera i Przepiórki dano możność spróbowania swych sił pięciu innym szachistom polskim. Zarząd Związku interwenjował skutecznie w sprawie ułatwienia graczom poznańskim otrzymania paszportów do Niemiec na match szachowy.

W okresie kadencji obecnego Zarządu zostało uskutecznione zainicjowane przez Zarząd poprzedni sprowadzenie do Polski mistrza świata Alechina, który rozegrał szereg seansów gry jednoczesnej w Warszawie, Łodzi, Lwowie i Poznaniu.

Obecnie Zarząd nawiązał pertraktacje celem sprowadzenia do kraju mistrza Polski Rubinsteina, któremu w znacznej mierze zawdzięczamy nasze zwycięstwo w Hamburgu. Rubinstein da kilka seansów w Warszawie, Łodzi i innych miastach.

Zarząd Związku wziął czynny udział w życiu wszechświatowego związku (F. I. D. E.), delegując swego przedstawiciela p. Przepiórkę na zjazd członków F. I. D. E. w bieżącym roku w Hamburgu. Reprezentant Związku uczestniczył w obradach i został wybrany na członka komisji regulaminowej, komisji nomenklatury oraz komisji rewizyjnej. Zarząd Związku w celu dokonania unifikacji przepisów gry

turniejowej uskutecznił przetłomaczenie obowiązujących przepisów F. I. D. E. dla wprowadzenia ich u nas.

W celu uczczenia pamięci zmarłego Związku ś. p. J. Żabińskiego Zarząd uchwalił, aby urządzony w bieżącym roku turniej o mistrzostwo Warszawy był nazwany turniejem, poświęconym pamięci Józefa Żabińskiego. Rodzina ś. p. Żabińskiego w wykonaniu Jego ostatniej woli, zadeklarowała zł. 500 w papierach procentowych z przeznaczeniem dochodu od tej sumy w wysokości zł. 50 rocznie jako nagrodę za najpiękniejszą partję, graną debiutem otwartym w turniejach mistrzowskich granych w Warszawie.

Zarząd Związku w osobie wice-prezesa kontynuował redagowanie oficjalnego organu Związku p. t. „Świat Szachowy".

Zarząd Związku rozesłał klubom prowincjonalnym na żądanie statut Związku oraz statut ramowy dla klubów szachowych.

W okresie kadencji Zarządu zostały przyjęte do Związku następujące kluby na podstawie zgłoszonych deklaracyj: Klub Szachistów „Giermek" Zduny, Włocławski Klub Szachistów, Klub Szachowy w Gdyni, Pol. Zw. Szach. Wojew. Śląskiego.

Ze składu Zarządu ubył jeszcze jeden z jego członków ś. p. Karol Sypniewski, wybitny szachista i znany kompozytor zadań szachowych.

Zarząd związku zwołał we właściwym terminie ogólno polski zjazd delegatów.

Zarząd przez cały czas swej działalności był skrępowany brakiem środków finansowych, wynikłych z powodu niewpłacania składek członkowskich przez kluby, należące do Związku.

Komunikat

Zarząd Pol. Związku Szachowego zamierza sprowadzić mistrza Polski A. Rubinsteina na szereg przedstawień do Polski. Ze względu na to, że jest pożądane, aby seanse Rubinsteina odbyły się w możliwie wielkiej ilości miast, Zarząd Pol. Zw. Szach. uprasza Kluby o zorganizowanie seansów gry jednoczesnej naszego wielkiego mistrza. Warunki umiarkowane, upraszamy o porozumienie się w tej sprawie z Zarządem Związku.

Na solidną grę — gra ostra.

(Dla wyjaśnienia modnej odmiany partji francuskiej).

Rzecz napisana specjalnie dla „Świata Szachowego" przez dr. S. Tartakowera.

(Ciąg dalszy).

F) 5... Se7 Przez ten pewny siebie manewr czarny pragnie nie usuwać przedwcześnie napięcia bojowego. Gdy zaś czarny tem samem wczas poczynił zarządzenia przeciw ewentualnemu wypadowi Hg4, przeto dla białego wchodzą w rachubę tylko następujące dwa plany:

a) 6. a3, G×c3 7. bc (Nic wartościowego nie daje białemu gra 7. G×c3, Sbc6! 8. dc, d4 9. Gd2, S×e5).

7.. c4 (Czarny na rozdrożu! Zamiast tej strategji: „blokowanie przedewszystkiem!"rosyjski teoretyk W. Sosin zaleca manewr wymiany 7. . b6, tudzież Ga6, więc np. 8. f4, Ga6 9. G×a6, S×a6 itd. względnie 8. g3, Ga6. 9. Gg2, Sbc6 itd. z zawiłą grą, względnie partja Bernstein—Sorokin, Odessa 1928: 8. Sf3, Ga6 9. G×a6, S×a6 10. 0-0, Hd7 11. a4 i tu zamiast sztucznego skoku wstecz 11... Sb8 lepszy był manewr przybliżenia figury 11... Sc6.

Wogóle we wszystkich tych warjantach zręczne prowadzenie czarnej konnicy jest nadzwyczaj ważne. Zresztą Grünfeld uważa, że zamiast 7... c4, albo 7... b6 najlepsze jest natychmiastowe wyprowadzenie czarnego skoczka hetmańskiego, mianowicie 7... Sd7, gdy naszem zdaniem najprostsze jest 7... Sbc6 np. partja Rochlin—Model i Morski—Model, Odessa 1929. 8. Sf3, Hc7 9. Gd3, c4, 10. Ge2, Gd7, oraz 0-0-0 i czarny dobrze czy źle zdążył rozwiązać zagadnienie mobilizacji!).

8. h4 (Plan psychologicznie uzasadniony!) 8... h5? (Zbyt instynktownie grane, albo może zanadto wiernie raz obranemu schematowi. Oto dwa mniej, lub więcej dopuszczalne plany rozwoju 8... Sbc6 9. h5, h6, tudzież Gd7, Ha5 i 0-0-0 z ogólnikowo pomyślaną przeciwgrą, lub nawet 8... Sd7, tudzież Sb6, Sa4 i Ha5 ze ściśle zakreślonym celem czarnej kontrgry),

9. Ge2!, Sf5; 10. g3!, g6 (A zatem rad nie rad czarny musiał się zgodzić na rozstrzygające osłabienie ogółu swych czarnych pól) 11. Gg5, Ha5; 12. Hd2 i przewaga pozycyjna białego jest oczywista, jak to już na wielką skalę zademonstrował w znanej partji L. Steiner z Nimcowiczem, Berlin 1928 (Djagram Nr. 5).

Nr. 5

b) 6. Sb5. Wprowadza w czyn w poprzednim ruchu przygotowaną politykę wypadową, ale

czarny jest uzbrojony na tę ewentualność.

6... Gd2† 7. H×d2, 0-0 (Nareszcie czarny król zawinął do bezpiecznej przystani, co nie zdarzyło się jeszcze w żadnym z dotychczasowych warjantów!)

8. c3! (Łańcuch pionów zostaje nienaruszony. Mało pozycyjnie uzasadnionem okazało się w partji Bogolubow—Buerger, Scarborough 1927, bicie 8. d×c, z powodu 8... Sd7; 9. Hc3, a6 10. Sd6, Hc7 11. Sf3 (11. b4, b6) 11... H×c5 12. H×c5, S×c5 13. Gd3, Sc6 i rozstrzygnie bardziej zwarty układ czarnych pionów).

8... Sbc6 (Tem chyba najprościej wypracuje czarny przeciwgrę. Innym pełnowartościowym systemem przeciwdziałania byłoby naszem zdaniem 8... Hb6 np. 9. f4, a6 10. Sa3 [Bezcelowe 10... Sd6 z powodu 10... Gd7 tudzież Sc8] 10... Sbc6 11. Sf3, f6 albo też 11... c×d 12 c×d, f6 ze znanem dążeniem do rozbicia środka.

Natomiast przedwczesną byłaby zdaje się próba natychmiastowego rozbicia przez 8... f6, o wiele zaś sztuczniejszą okazała się omówiona wyżej [pod Fa] idea rozwojowa Sosina 8... b6, oraz Ga6, w myśl partji Dr Alechin — Nimcowicz, San Remo 1930, gdzie nastąpiło 9. f4, Ga6 10 Sf3, Hd7 11. a4!, Sc6 12. b4! i biały w wielkim stylu zdołał obezwładnić skrzydło hetmańskie przeciwnika. Jest to bardzo wartościowa partja).

9. Sf3 (Nazbyt obowiązujące, aby nie rzec narażające się byłoby 9. f4) 9... c×d 10. c×d, f6! 11. e×f, W×f6 12. Gd3, a6 13. Sc3, Gd7 i czarny zbudował pełnowartościową przeciwgrę, jak to się uwydatniło np. w partji Werliński — Model, Odessa 1929 (Djagram Nr. 6).

Nr. 6.

DODATKOWA UWAGA I.

Za pomocą Gottschallowskiego ruchu atakującego 5. Gd2, któryśmy tak obszernie poprzednio omówili, biały zmierza do podwójnego celu, chce nietylko oswobodzić swego skoczka hetmańskiego do ewentualnego zaskoczenia przeciwnika wypadem (6. Sb5), lecz wogóle przez dodatkową zasłoną pola c3 zwiększa odporność swej pozycji.

Bądź co bądź bardziej wątpliwe są wszelkie inne gry, jakich próbowano zamiast 5. Gd2, jako to:

a) 5. a3 (Biały chociażby ze stratą tempa chce się pozbyć nacisku na c3).

5... c×d! (Wstęp do ciekawej przygodnej utarczki. Swoją drogą niepraktyczne byłoby 5... Ga5 z powodu 6. b4!, c×b 7. Sb5!, b3† 8. Gd2 i t. d., natomiast dopuszczalne jest rozwikłanie 5... G×c3† 6. b×c, Ha5 [Aby zaraz zmusić przeciwnika do manewrów obronnych. Mniej stanowczo grane było w partji Golmayo — Dr. Aguilera, Barcelona 1929, 6. . c4 7. Hg4!, Ha5 8. Se2, g6, 9. f4 i biały dyktuje normę postępowania] 7. Gd2 c4, i t. d. z różnemi pomysłami przeciwdziałania).

6. a×b, d×c 7. b×c, Hc7! 8. Sf3, Se7! (Zbyt zuchwała byłaby grabież piona 8... H×c3† 9. Gd2, Hc7 10. Gd3±).

9. Gd3, Sd7! (To daje chyba więcej gry, niż 9... Sg6 10. 0-0 i t. d. jak było grane w znanej partji Dr. Lasker — Maroczy,

N. York 1924 z bardzo niejasnemi zawikłaniami).

10. 0-0 (Biały nie ma wyboru) 10.., S×e5 11. Gf4, S×f3† 12. H×f3, e5 13, Gb5† Kf8 14. Gg3 (14. Gg5, f6∓) 14... Gf5 i czarny ma inicjatywę, jak to np. ujawniło się w partji Botwinnik — Model, Moskwa, 1927 (Djagram Nr. 7).

Nr. 7.

b) 5. Hg4 (Biały odrazu bierze się do bombardowania skrzydła królewskiego przeciwnika).

5.., Kf8 (To chyba daje mocniejszą pozycję obronną, niż 5... g6. Zbyt zapamiętałe jest 5... Se7, poczem coprawda nie następuje ani 6. H×g7?, Wg8 7, H×h7 c×d 8. a3, Ha5∓, ani też 6. Gb5†, Gd7 7. G×d7†, S×d7 8. d×c, G×c3† 9.b×c, Hc7 10. f4,S×c5 11. Se2, Se4∓, lecz narazie umocnienie własnej pozycji za pomocą 6. Sf3).

6. Sf3 (Na 6. Gd2 nastąpiło w partji Drezga — Znosko-Borowski, Paryż 1929, przedwczesne bicie 6... c×d 7. Sb5!±, lepiej zaś było rozwijać się dalej 6... Sc6. Niewiadomo czy dobrze grano w partji Mattison — Dr. Nagy, Debreczyn 1925 [z przestawieniem ruchów ruchów] 6. a3 z powodu 6... Ha5).

6... Sc6 (Jest to bardziej zniewalające niż natychmiastowe rozwikłanie w centrum: 6... c×d4, S×d4, Ha5 8. Gd2, Sc6, gdyż na to biały ma subtelne posunięcie konsolidujące 9. a3!! np. 9... S×e5? 10. Hg3 z zyskaniem figury, lub też, jak w partji Bogatyrczuk—Botwinnik, Moskwa, 1927 9... f5 10. Hf4, S×d4 11. H×d4, Gc5 12. Hf4, Hd8 13. Sa4!, Ge7 14. g4! i t. d. z naporem białych albo też [a stosunkowo najlepiej] odrazu 9... S×d4 10. H×d4, Gc5 11. Hf4 Hd8 12. h4 i t. d. z ostateczną inicjatywą białego).

7. Gd2, c×d 8. S×d4, Hb6! 9. S×c6 (Rzec można wymuszone) 9... b×c i czarny swemi posunięciami, nacechowanemi zimną krwią, wyrobił sobie wcale przyzwoitą przeciwgrą na skrzydle hetmańskiem. (Djagram Nr. 8).

Nr. 8.

c) 5. Sf3 (Tą grą spokojną, która głównie chce podeprzeć centrum, biały zrzeka się górnolotnych zamysłów atakujących).

5... f6 (zamiast tego obcesowego rozbijania czarny mógłby prowadzić grę szablonowemi manewrami na skrzydle hetmańskiem, mianowicie: 5.. Sc6 6. Gb5, Hb6 7. 0-0,Gd7! [Nie zaś 7... Se7 z powodu 8. G×c6†, b×c 9. Sa4 itd. lub też 8. H×c6 9. Se2!±] 8. G×c6 G×c6 9. Se2, cd 10. Se×d4, Se7 i t. d. z pełnowartościowem ustawieniem czarnego).

6. a3 (Sztucznie grano w partji Romanowski — Rabinowicz, Leningrad 1925. 6. Gb5†, poczem zamiast prostego 6... Gd7 czarne zagrały również sztucznie 6... Kf8 tak, że mogło nastąpić 7, d×c, Ha5 8. Ge2, f×e 9. 0-0 i t. d. ze zwycięską inicjatywą białego).

6... G×c3† 7. b×c, Sc6 i zdaje się, że szanse obu stron się równoważą. (Djagram Nr. 9).

Nr. 9

DODATKOWA UWAGA II.

W ten sposób rozpatrzyliśmy modny warjant 1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Gb4 4. e5, c5 we wszystkich jego rozgałęzieniach i ustaliliśmy, że tak samo, jak w pokrewnym warjancie 1. e4, e6 2. d4, d5 3. e5 c3, boczne pchnięcie rozbijające c7—c5, jako naturalny odruch przeciw posunięciu osaczającem e4—e5, zupełnie jest na miejscu. Jeśli przytem czarny chce nieco uśmierzyć obopólny szał bojowy, to ma do rozporządzenia warjanty przytoczone pod A. e, oraz A. f, jakoteż pod D i E; jeżeli zaś odczuwa w sobie nastrój wojowniczy wybierze chyba jaką z odmian A. b, A. d, ba nawet F, gdyż przytem w razie poskromienia natarcia przeciwnika, uśmiechają mu się dobre widoki.

Skąd inąd czarny być może chciałby inaczej odpowiedzieć na wyzywający 4 ruch białego, a nie lewobocznem pchnięciem (4... c5) Otóż możliwości są takie:

a) 4...f6 (A zatem wysunięta tu placówka białego jest zaczepiona nie jak przy 4... c5 w swym punkcie oparcia d4, lecz w samej swej koronie!).

5 Sf3! (Poprostu i dobrze. Nazbyt ostre byłoby, jak to Alechin w księdze turniejowej nowojorskiej 1924 wywodzi: Hg4, He7. 6. f4, Sh6 7. Hh3, Sf5 8. Sf3, c5 i t. d.).

5... c5 6. a3!, G×c3† (Natomiast watpliwa jest zarówno gra wtrącona w centrum: 6... c×d 7. H×d4, Sc6 8. Gb5, Gd7 9. G×c6 G×c3† 10. H×c3, G×c6 11. Ge3+ jak i odwrót jaki nastąpił w partji Botwinnik-Pawłow, Moskwa 1927; 6... Ga5? 7. b4, c×b 8. Sb5!, b3† 9. c3, Sc6 10. H×b3+).

7. b×c, Sc6, z osiągnięciem pozycji, omówionej w uwadze dodatkowej 1, pod c).

b) 4... b6 (Zamiast rozbijania centrum, czarny stara się zastosować „hypermodernistyczny" schemat rozwoju.

5. Hg4, g6 6. Gg5 (Prościej zaraz 6. Gd2 bez umieszczenia poprzednio gońca królewskiego czarnego na „lepszem" miejscu) 6... Ge7 7. Gd2, Ga6 (Aby po wymianie odnośnych gońców „naciskać" na wszystkie białe pole zwłaszcza na f5. Jeszcze precyzyjniejsze byłoby jednak według Nimcowicza, zmuszenie białego hetmana do oświadczenia się w sprawie strefy jego działania za pomocą 7... h5 8. Hg3, a dopiero potem 8... Ga6).

8. G×a6, S×a6 0 He2, Sb4 itd. z równemi mniej więcej szansami, przyczem czarny prędzej czy później dojdzie do pożądanego natarcia c7—c5 jak w partji Thomas — Nimcowicz, Karlsbad 1929.

c) 4... Se7 Strategja lawirowania, która pozostawia przeciwnikowi różnoraki wybór. Tak np. w partji granej między Dr. Gottschallem a dr. Tarraschem, Norymberga 1888, która zapoczątkowała ten warjant, nastąpiło zapamiętale 5. f4, c5 6. a3, G×c3† (W rachubę wchodzi także 6... Ga5 7. d×c, G×c3† 8. b×c, Ha5 i t. d.) 7. b×c, c4 i t. d. z zastosowaniem przez czarnego strategji blokowania. Inny tok myśli daje się zauważyć w partji Werliński-Siergiejew, Moskwa 1928: 5. a3, G×c3†. (5...Ga5 6. Hg4± partja Bogolubow — Selezniew, Triberg 1921) 6. b×c, c5 7. Hg4, 0—0

8. Sf3, Sbc6 9. Gd3 z groźbą 10. G×h7† tak, że czarny narazie musi jeszcze prowadzić mozolną obronę. Przedewszystkiem zaś biały po 4... Se7 tembardziej może przeprowadzić myśl oswobodzenia się przez 5. Gd2, c5, 6. Sb5 jak to się stało w partji Bogolubow—Buerger, Scarborough 1927, wymienionej pod F, b, gdzie podane są także wszelkie inne odnoszące się do tego szczegóły.

Streszczając się, stwierdzamy że natarcie 4. e4—e5 prowadzi do ciekawych zawikłań i daje w praktyce niejakie szanse do zaskoczenia przeciwnika, bynajmiej zaś nie wytwarza stałej korzyści pozycyjnej i nie daje możności ataku na długą metę.

(d. c. n.)

* * *

PARTJA Nr. 289.

Turniej w Liége 1930.

Białe: Czarne:

A. Rubinstein. E. Colle.

Indyjska.

1. d2—d4 Sg8—f6
2. c2—c4 e7—e6
3. Sb1—c3 Gf8—b4

Pomimo licznych prób nie znaleziono dotychczas przekonywującego obalenia tego warjantu Nimcewicza.

4. e2—e3 —

Przedtem grywał tu stale Rubinstein 4. Hc2, ale przeszedł w ostatnich czasach do posunięcia w partji.

W rzeczywistości okazały się oba posunięcia 4. Hc2 lub Hb3 nieco za szablonowe i nie wystarczające, pierwsze z powodu d5! a drugie z powodu 4... c5.

Wskutek tego są tendencje, ażeby groźby zdwojenia piona nie parować, ale zato wytworzyć silną pozycję w centrum, co również miało miejsce w tej partji.

Z pośród innych posunięć, przedewszystkiem ruch Sämischa 4. a3 jest godny uwagi, gdyż zmusza przeciwnika do decyzji.

4. — Gb4×c3†

W sposób dogmatyczny wykorzystuje czarny swoje kontrszanse, stwarzając białym zdwojonego piona co jednak umacnia centrum przeciwnika.

Bardziej elastyczne jest oczywiście 4.... b6, a najbardziej energiczne 4... c5.

5. b2×c3 d7—d6

Na 5... b6 może nastąpić nietylko 6. Gd3, ale też odrazu 6. Hf3, Sc6 7. Ga3 i 8. Hg3 co nie będzie wygodne dla czarnych.

5. Gf1—d3 0—0

Intoresująco zagrano w partji Bogolubow — Ahues Berlin 1928. 6... He7 7. e4, e5 8. f3, Sh5 9. Se2, Hh4† 10. g3, Hh3 11. Kf2! i t. d. z lepszemi widokami dla białego.

7. e3—e4 e6—e5
8. Sg1—e2 Wf8—e8
9. f2—f3 —

Tak powstał charakterystyczny dla tego warjantu układ pionów c3, c4, d4, e4, f3, który jest silnem umocnieniem a równocześnie daje możności ataku na skrzydle królewskiem.

Czarny zaś przeprowadza dobry plan przez następne pięć posunięć, który przedstawia znaną ideę oblegania i blokowania białego piona c4.

9. — b7—b6
10. 0—0 Sb8—c6
11. Gc1—e3 —

Bezbłędne prowadzenie wszystkich operacji wojennych. Posunięcie w tekście jest nietylko normalnem rozwinięciem figury, ale

równocześnie zwalnia skoczka e2 aby ten mógł udać się skrzydło królewskie, i ażeby na czas zwolnić pole e2 dla Hetmana w celu obrony piona c4!

11. — Gc8—a6
12. Se2—g3! Sc6—a5
13. Hd1—e2 c7—c5
14. d4—d5 Kg8—h8

W zrozumieniu, że również i Gc8 nie przeszkodzi skoczkowi w zajęciu pola f5, umacnia czarny wewnętrzną pozycję na skrzydle królewskiem i planuje kontragrę przez Hd7—a4 by ponownie zaatakować piona c4.

Biały jednak nie czeka na dalszy rozwój wypadków, lecz odrazu inscenizuje w następnych pięciu ruchach wielki atak pionami na skrzydło królewskie.

15. f3—f4! Sf6—d7
16. f4—f5 —

Zamyka wprawdzie linję f, ale tylko poto, aby otworzyć wzamian linję g dla ataku.

16. — f7—f6
17. Sg3—h5 We8—e7
18. g2—g4 Hd8—e8

19. g4—g5! —

Głęboko pomyślana ofiara piona (c4), przez co biały swój atak zwycięsko przeprowadza

19. — Ga6×c4
20. Gd3×c4 Sa5×c4
21. g5×f6 g7×f6
22. Ge3—h6! —

Z dalszą cichą groźbą Kh1 i Wg1, co zmusza czarnego do następującego wątpliwego manewru.

22. — Sc4—b2
23. Kg1—h1 Sb2—d3

Jeżeli teraz zbyt pośpiesznie nastąpi 24. Wg1 to czarny odpowie 24... Sf2†! 25. H×f2, H×h5 i inicjatywa przechodzi do czarnych.

Jednakże Rubinstein zauważył tę pułapkę, zadowala się więc zyskiem jakości.

W dalszym przebiegu partji zasługuje na uwagę skończona technika mistrza Polski.

24. Sh5—g7 We7×g7
25. Gh6×g7† Kh8×g7
26. Wf1—g1† Kg7—h8
27. He2×d3 He8—f7
28. Wg1—g3 Wa8—g8
29. Wa1—g1 Wg8×g3
30. Wg1×g3 Sd7—b8

Ażeby masę czarnych pionków jak najbardziej wzmocnić. Ważniejszem jednak było strzeżenie skrzydła królewskiego przez 30... Hh5.

31. Hd3—e2 a7—a6
32. a2—a4 Hf7—e8
33. h2—h4! —

Ten atakujący pion powinien rostrzygnąć partję. Czarny nie może grać H×a4? gdyż po Hg4 niema już ratunku, czarny hetman jest więc zmuszony do pozostawania w pobliżu swego króla.

33. — He8—f7
34. Kh1—g2 Hf7—f8
35. h4—h5 h7—h6

W przeciwnym razie nastąpi 36. Hg4 i 37. h6. Teraz zaś powstała nowa słabość.

36. He2—g4 b6—b5

Pozorna kontrakcja która w ostateczności da jeszcze jedną wolną linję białej wieży.

To jest jednak „ironja przypadku", który towarzyszy stale wszystkim przedsięwzięciom słabszego.

37. a4×b5 a6×b5
38. Hg4—g6 Sb8—d7
39. Kg2—f3 —

Król jako „silna figura“.

39. — Sd7—b6
40. Wg3—g1 Sb6—a4
41. c3—c4! —

Piękne zakończenie, które jest obroną zaatakowanego piona. Na b×c nastąpi Wa1 i Wa7. Czarny poddał się.

Uwagi Dr. Tartakowera dla Świata Szachowego.

PARTJA Nr. 290.

Turniej narodów w Hamburgu 1930 r.

Białe: Czarne:
H. Weenink. **F. Sämisch.**
(Holandja) (Niemcy)

1. d2—d4 Sg8—f6
2. c2—c4 e7—e6
3. Sb1—c3 Gf8—b4
4. Gc1—d2 —

Dobra, ale pasywna gra.

4. — d7—d5
5. e2—e3 —

Po 5. a3 zatrzymuje biały parę gońców, ale na krótko, gdyż grozi Se4.

5. — 0—0
6. Sg1—f3 c7—c5
7. d4×c5 Gb4×c5
8. Gf1—d3 Sb8—c6
9. 0—0 Hd8—e7
10. a2—a3 Wf8—d8
11. b2—b4 d5×c4

Obosiecznem byłoby tu 11...Gb6 12. c5 Gc7 i czarny przewadze białych na skrzydle hetmana mógłby przeciwstawić atak na skrzydło królewskie. Po posunięciu w partji gra się wyrównywuje.

12. Gd3×c4 Gc7—d6
13. Hd1—e2 b7—b6

Nieco lepszem byłoby tu a6 i b5.

14. Wf1—d1 Gc8—b7
15. Sc3—b5 Gd6—b8
16. Gd2—c3 Sf6—e4
17. Gc3—b2 Se4—g5?

Czarny powinien był zagrać wpierw a6, b5 i Ga7, lub Gc7 z wyrównaną grą. Po posunięciu w partji biały drogą wymiany usunie jedyną czarną figurę na skrzydle królewskiem i otrzyma niebezpieczny atak.

18. Sf3×g5 He7×g5
19. f2—f4 Hg5—e7
20. He2—g4 He7—f8
21. Gb2—f6! —

Bardzo silne byłoby tu również 21. W×d8 S×d8 22. Wd1 z groźbą 25. W×d8.

21. — Wd8×d1†
22. Wa1×d1 Kg8—h8
23. Gf6—b2 a7—a6
24. Sb5—c3 Sc6—e7

Oddanie punktu d8 wkrótce się zemści. Lepszą, ale również niewystarczającą obroną byłoby tu b5 i Ga7.

25. Sc3—e4 Se7—f5
26. Se4—g3 —

Wygrywa piona, gdyż S×e3 nie może nastąpić z powodu groźby mata: 27. H×g7† i 28. Wd8 mat!

26. — Gb8—c7
27. Sg3×f5 e6×f5
28. Hg4×f5 —

Także i pion f7 jest stracony, gdyż na f6 biały wygrywa przez 29. Wd7, Wc8 30. W×g7!

28. — Wa8—d8
29. Wd1×d8 czarny podd. się.

Mogło jeszcze nastąpić G×d8! (H×d8 30. H×f7 Hd1†, 31. Gf1) 30. H×f7, H×f7 31. G×f7 z wygraną końcówką.

Uwagi J. H. O. van den Boscha dla Świata Szachowego.

PARTJA Nr. 291.

Turniej narodów w Hamburgu 1930 r.

Białe:	Czarne:
J. Rejfir.	**O. Vistanecki.**
(Czechosłowacja)	(Litwa)

1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	e7—e6
3.	Sb1—c3	Sg8—f6
4.	Gc1—g5	Gf8—e7
5.	e2—e3	Sb8—d7
6.	Sg1—f3	c7—c6
7.	a2—a3	0—0
8.	Hd1—c2	Wf8—e8
9.	Wa1—d1	d5×c4
10.	Gf1×c4	Sf6—d5
11.	Gg5×e7	Hd8×e7
12.	Sc3—e4	Sd5—f6
13.	Se4—g3	c6—c5
14.	Gc4—b5!	a7—a6

W partji Dr. Alechin — Gilfer (Islandja) wytworzyła się prawie ta sama pozycja. Czarny grał zamiast posunięcia w partji c×d4 i po W×d4 dostał niewygodną pozycję.

15. Gb5×d7 Sf6×d7
17. d4×c5! —

Pointa 14-ego posunięcia. Jeżeli weźmie czarny skoczkiem, to nastąpi b4, a po Sd7 18. Hc7! itd. Koniecznie tedy należy bić hetmanem, ale i w tym wypadku otrzyma biały lepszą nieco końcówkę.

16. — He7×c5
17. Hc2×c5 Sd7×c5
18 b2—b4! Sc5—d7

Najlepiej, na a4 stałby skoczek niedobrze, nie mówiąc już o b3 (Wb1!).

19. Sg3—e4! —

Nie wolno dać czasu na konsolidację.

19. — Sd7—f6
20. Se4—d6 We8—d8

Czarny przeoczył następny ruch przeciwnika i traci skutkiem tego dwa tempa, a to słabą pozycję do reszty niszczy. Należało grać Wf8 ale także po 21. e4, Gd7 22. Se5! (po S×b7 nastąpi Gc6!) miałby biały wygraną partję.

21. Sf3—e5! Wd8—f8
22. e3—e4! b7—b5

Czarny ma zupełnie skrępowaną pozycję. Jedyną szansą jest teraz otworzenie linji a dla swej wieży.

23. f2—f3 —

Umacnia piona e4.

23. — a6—a5

Zuchwale, ale jest to jedyna szansa w tej sytuacji, po 23. Gd7 zagra biały Sb7 i pozycja czarnych nie da się utrzymać.

24. Se5—c6!! —

Jedyne. Po 24. b4×a5 wprawdzie czarny nie może odbić wieżę z powodu groźby Sc6 Se7† i S×c8, ale gra Gd7!, poczem 25. S×d7, S×d7 26. S×b5 ma wprawdzia biały dwa piony więcej, ale po Sc5 oba są zagrożone.

Również i druga możliwość 25. S×b5 nie jest lepsza, gdyż czarny nie gra 25... a×b4 26. a×b4, Wb8? z powodu 27. Sd6! a na W×b4 28. Sc6!—e7×c8, ale gra lepiej 26... Wa2! i t. d.

24. — a5×b4

Jedyna szansa, gdyż po Gd7 nastąpi S×a5 i biały wygrałby łatwo zająwszy wieżami linję c i d.

25. Sd6×c8! —

Także jedyne. Niedobre byłoby 25. Se7†? Kh8 i którykol-

wiek skoczek bije na c8 zawsze po b×a3 trudno będzie zatrzymać piony. Biały musi z tempem odejść z pola c8 na e7.

25. — b4×a3

Po Wf×c8 26. Se7† Kf8 27. S×c8 biały wygrywa.

26. Sc8—e7† —

Tempo rozstrzyga.

26. — Kg8—h8
27. Sc6—b4 a3—a2
28. Wd1—a1 Wa8—a4.
29. Se7—c6 Wf8—c8
30. Ke1—e2 —

Na d2, lub f2 dostałby się król w sferę działania skoczka czarnego, który podąży przez d7—c5 na b3.

30. — Sf6—d7
31. Wh1—c1 —

Grozi 32. W×a2! W×b4 33. S×b4, W×c1 34. Wa8†

31. — Sd7—b8!

Pomysłowość czarnego jest godna uwagi. Teraz nie wolno grać W×a2, ale też i po S×b8, W×b8 czarny pion b5 stałby się niebezpieczny.

32. Wc1—c2! g6—g7
33. Sc6×b8 —

Jeżeli czarny weźmie teraz na b8, to nastąpi 34. Wb2 poczem Wa×b2. Dlatego czarny decyduje się na dalszą ofiarę.

33. — Wc8×c2
34. Sb4×c2 b5—b4
35. Sc2—d4 e6—e5
36. Sd4—b3 Wa4—a3
37. Sb8—d7 Wa3×b3
38. Wa1×a2 Wb3—b1
39. Sd7×e5 b4—b3
40. Wa2—d2 —

Również wygrywało 40. Wa8† Kg7 41. Wb8, b2 42. Sd3.

40. — b3—b2

Teraz grozi nieprzyjemnie We1†, które można wprawdzie bronić przez Wd8† i Wb8, ale wtedy nastąpi Wg1!

41. Ke2—d3! —

Jedyne i wystarczające; teraz może się już czarny poddać. Nastąpiło jeszcze:

41. — f7—f5
42. Se5—c4 f5×e4†
43. f3×e4 Wb1—h1
44. Wd2×b2 Wh1×h2
45. e4—e5 h7—h5
46. e5—e6 Kh8—g7
47. Wb2—f2 Wh2—h1
48. e6—e7 Wh1—e1
49. Sc4—e3 i czarny poddał się.

Uwagi J. Rejfira dla „Świata Szachowego“.

PARTJA Nr. 292.

Turniej narodów w Hamburgu 1930 r.

Białe:	Czarne:
Richter.	**Abramavicius**
(Niemcy)	(Litwa)

1. d2—d4 Sg8—f6
2. Sb1—c3 —

Bardzo rzadko stosowane, jednak zupełnie możliwe do gry otwarcie. Biały wprawdzie przesłania piona c (co dla obu stron nie jest wskazane) wzamian uzyskuje szybsze wyprowadzenie figur,

2. — d7—d5

Najlogiczniejsza odpowiedź, w celu utrudnienia planowanego posunięcia e4.

3. Gc1—g5 e7—e6

Najprostsze, prowokuje wprawdzie e4, lecz przemienia otwarcie w partję francuską. Na 3... Gf5 może biały zagrać, albo poprostu 4. G×f6, e×f 5. e3, c6 6. Gd3, oraz e3—e4 z przewagą terytorjalną, albo też 4. f3. Na 3... Sbd7 nastąpiło w partji z tego samego turnieju Richter — Makarczyk. 4. Sf3, e6 5. e4 (francuska) d×e 6. S×e4, Ge7 7. Sf6†, G×f6 8. h4!

c5 (lepiej natychmiast h6) 9. Hd2, h6 10. G×f6, H×f6 11. 0—0—0, 0—0 12. g4 i czarny z trudem obronił się przed groźnym atakiem na skrzydło królewskie.

4. e2—e4 d5×e4

Specjalny warjant Laskera i Rubinsteina ostatnio grywany i przez Alechina, przeciw temu systemowi gry najnowsza technika prowadzenia ataku stworzyła wiele groźnych możliwości.

5. Sc3×e4 Gf8—e7

To wydaje się pewniejsze, niż 5... Sbd7, ten system gry zastosował już Rubinstein w turnieju w Karlsbadzie 1907 r. przeciw Maroczemu.

6. Gg5×f6 Ge7×f6
7. Sg1—f3 Sb8—d7
8. Gf1—d3 —

Najdogodniejsze jest tu 8. c3, 0—0 9. Hc2 i t. d. z zatrzymaniem małej przewagi (por. 24 partję matchu Bogołubow — Alechin. Wiesbaden 1929). Na posunięcie w tekście ma czarny bardzo silną kontrgrę 8.. c5! 9. d×c, S×c5 10. Gb5†, Ke7!! 11. H×d8†, W×d8 12. S×c5, Wd5 13. Sa:! G×b2! 14. Wb1, W×b5 15. Sc7, Gc3† 16. Ke2, W×b1 17. W×b1, Wb8 18. Sa6, Wa8 19. Sc7 itd z nierozegraną przez powtarzanie posunięć.

8. — 0—0

Teraz jednak po tem posunięciu stwarza biały przez poświęceniu piona potężny atak, tembardziej, że udało mu się na inną niż przeciwnik stronę zroszować.

9. Hd1—e2 c7—c5
10. 0-0-0! c5×d4
11. g2—g4 —

Następna odpowiedź czarnego jest instynktowna i pozwala na silniejsze opanowanie linji. Rutynowany zawodnik zamiast posunięcia w partji zdecydowałby się na równoczesny kontratak, więc 11... Ha5 i 12... Sc5.

11. — g7—g6

Jest ciekawe, że Abramovicius który w temże turnieju przeciw Dr. Tartakowerowi poprowadził świetny atak i uległ dopiero w końcówce, tutaj obronę prowadzi nie tak sprytnie.

Sztuka obronienia się jest najtrudniejsza ze wszystkich.

12. h2—h4 Gf6—g7
13. h4—h5 —

Jak widzimy, atak białych siłą rzeczy się rozwija.

13. — Wf8—e8
14. h5×g6 h7×g6
15. g4—g5! e6—e5
16. Wh1—h4 Sd7—f8
17. Wd1—h1 Gc8—f5
18. He2—f1! Wa8—c8

Odtąd atak staje się decydujący i pozycja czarnego jest podminowana. Może należało grać dla późniejszej obrony Se6.

19. Wh4—h8†!! —

Wstęp do precyzyjnie obliczonej ofiary. Młody mistrz berliński okazał się tu bardzo niebezpiecznym graczem atakującym.

19. — Gg7×h8
20. Wh1×h8† Kg8×h8
21 Hf1—h1† Sf8—h7

Bardzo interesujący jest drugi warjant również z przegraną czarnego 21... Kg8 22. Sf6†, H×f6 23 g×f, G×d3 24. Hh6!, W×c2† 25. Kd1, Se6 25. Sg5! i t. d.

22. Se4—f6 Kh8—g7

Rezygnacja, jednakże i po poświęceniu hetmana 22... H×f6 23. g×f6, Kg8 24. G×f5 i t. d. lub 23... g×d3 24. Hh6! Wg8 25. Sg5, W×c2† 26 Kd1 i t. d. nie było już ratunku.

23. Hh1—h6† i wygrywa

Uwagi Dr. S. Tartakowera dla Świata Szachowego.

PARTJA Nr. 293.

Turniej narodów w Hamburgu 1930 r.

Białe: Czarne:

J.H.O.van den Bosch. A. Tyroler.

(Holandja) (Rumunja)

Francuska

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 d7—d5
3. Sb1—c3 Sg8—f6
4. Gc1—g5 Gf8—e7
5. e4—e5 Sf6—d7
6. Gg5×e7 Hd8×e7
7. f2—f4 a7—a6
8. Sg1—f3 c7—c5
9. Hd1—d2 Sb8—c6
10. g2—g3 —

Zastosowane poraz pierwszy przez Rubinsteina w r. 1908 w partji z Durasem.

10. — b7—b5

Ten ruch nie odpowiada systemowi gry, najlepiej było zagrać 10... c×d4.

11. Gf1—g2 Sd7—b6
12. Hd2—f2 —

Zmusza do wyjaśnienia sytuacji w centrum.

12. — c5×d4

Bardziej konsekwentne i nawet lepsze byłoby tu c5—c4. Teraz zdobył biały pole d4, silny punkt dla swego skoczka.

13. Sf3×d4 He7—c5
14. Sd4×c6 Hc5×c6
15. 0—0 Gc8—d7

Jeżeli czarny roszuje to nastąpi 16. Wae1, Gd7 17. Se2, 18. Sd4 oraz 19. g4 z silnym atakiem.

16. Sc3—e2 Hc6×c2

Jeżeli czarny nie przyjmuje ofiary, lecz zagra 16... 0—0 to nastąpi Sd4 i g4.

17. Wa1—c1 Hc2×b2
18. Hf2×b6 Hb2×e2
19. Wf1—f2 He2—h5

Jeżeli 19... Hd3, to nastąpi 20. Wc7, Wd8 (ale nie 20... Ha3 z powodu groźby 21. W×d7!) 21. Hd6, Hd4 22. f5! ze zwycięskim atakiem. Lub też (zamiast 20... Wd8), 20...Wc8 z kontynuacją 21. W×c8†, G×c8 22. Hc6†, Kd8. (Ke7 23. Hc5†) 23. Wc2, Hd4† 24. Kh1, Gd7 25. Hc7†, Ke8 26. 26. Hb8†, Ke7 27. Hd6†, Ke8 28. h4! z wygraną, gdyż grozi teraz 29. Wc7!

20. Wc1—c7 Wa8—d8

Jeżeli Wc8 to 21. W×c8†, G×c8 22. Hc6† z podobną grą, jaka już była podana w analizie do poprzedniego ruchu. Również nie można grać w 20... f5 z powodu groźby 21. W×d7!

21. Hb6—d6 f7—f5

Groziło bowiem Wfc2, 23. W×d7, i 24, Wc8 z matem. Ale po ruchu w partji przełamują białe pozycję w centrum,

22. e5×f6 (e. p.) g7×f6
23. f4—f5 Hh5—f7
24. Gg2×d5! Hf7—e7

Przegrywa figurę, ale przeciw groźbie 25. f×e6, G×e6 26. Gc6† nie było żadnej obrony.

25. Hd6×e7† Ke8×e7
26. f5×e6 Ke7—d6
27. Wc7×d7† Wd8×d7
28. e6×d7 Wh8—d8

Oczywiście, że nie K×d5 z powodu groźby 29. d8H† W×d8 30. Wd2†.

29. Wf2—d2 Kd6—c5
30. Gd5—e6 a6—a5
31. Wd2—c2† Kc5—d6
32. Wc2—c8 Kd6—e7

33. Kg1—f2 a5— a4
25. a2—a3 i cz. poddał się.

Uwagi J. H. O. van den Boscha dla Świata Szachowego.

PARTJA Nr. 294

Grana na międzynarodowym turnieju szachowym w Stubniańskich Cieplicach w sierpniu 1930 r.

Białe: Czarne:
T. Regedziński **A. Lilienthal**

Angielska

1. c2—c4 Sg8—f6
2. g2—g3 c7—c5
3. Sg1—f3 b7—b6
4. Gf1—g2 Gc8—b7
5. 0—0 g7—g6
6. d2—d3 Gf8—g7
7. e2—e4 0—0

System otwarcia białych stosowany był w podobnej pozycji przez Nimcowicza. Ostatnie posunięcie białych ma na celu ograniczenia działalności czarnego gońca hetmańskiego.

8. Sb1—c3 d7—d6
9. Gc1—e3 Sb8—d7
10. Sf3—e1 —

Białe dążą do f2—f4—f5

10. — Sf6—e8
11. Hd1—d2! Se8—c7
12. Ge3—h6 Sc7—e6
13. Gh6×g7 Kg8×g7
14. Se1—c2 Sd7—e5
15. f2—f4 Se5—c6
16. f4—f5 Se6—d4

Białe osiągnęły swój cel: zamieniły silnego czarnego gońca i ulokowały piona na f5. Lecz czarne, manewrując bardzo zgrabnie skoczkami, zajęły ważne pola d4 i e5. Białe mają jednak większą swobodę działania, inicjatywę i stoją lepiej.

17. Sc2—e3 Sc6—e5
18. Wf1—f2 —

Białe dążą do skomplikowanego przegrupowania swoich figur do ataku na skrzydło królewskie.

18. — f7—f6!
19. Sc3—e2 Sd4×e2

Skoczki czarnych stały bardzo grożnie, wobec czego białe zmuszone były jednego z nich zamienić.

20. Hd2×e2 g6—g5
21. Gg2—f3 Gb7—c6
22. h2—h4 h7—h6
23. Wf2—h2 Hd8—d7
24. Kg1—f2 b6—b5!
25. b2—b3 a7—a5
26. Wa1—h1 Wf8—h8
27. Gf3—h5 b5×c4

Tu prawdopodobnie a5—a4 z groźbą a4×b3 i b5×c4 dawało czarnym więcej kontrszans.

28. Se3×c4 —

Nie wolno było grać b3×c4 z powodu groźby Wa8—b8—b2.

28. — Se5×c4
29. b3×c4 Wa8—b8
30. Gh5—g6! Hd7—b7!
31. h4×g5 f6×g5
32. Kf2—e3? —

32. Wh2×h6, Wh8×h6, 33. Wh1×h6, Hb7—b2!(jeżeli Kg7×h6, to 34. He2—h5† i mat w trzech posunięciach) 34. Wh6—h7†, Kg7—f8 35. He2×b2, Wb8×b2† 36. Kf2—e3, Wb2×a2 37. Wh7—f7†, Kf8—e8 38. f5—f6! rozstrzygnęłoby natychmiast na korzyść białych.

32. — e7—e6!

Doskonałe posunięcie, które powstrzymuje katastrofę.

33. He2—e1 a5—a4
34. He1—a1† e6—e5
35. Sg6—h5 Wh8—f8

Skierowane przeciwko ewentualnej groźbie f5—f6† i zajęciu linji f przez białe wieże. Przerzucenie wieży na f6 jednak przyspiesza katastrofę. Gdyby czarne obrały inny system obrony, król białych udałby się na g4, poczem czarne nie mogłyby równocześnie bronić słabego skrzydła królew-

skiego, oraz przeszkodzić wtargnięciu białych na linji b.

36. Gh5—g4 Wf8—f6
37. Ha1—c1!! Gc6—e8
38. Ke3—f3 Ge8—f7

Nie ratowało również partji Hb7—e7 z powodu 39. Hc1×g5†, h6×g5, 40. Wh2—h7† i mat w dwóch posunięciach.

39. Wh2×h6! Wf6×h6
40. Hc1×g5† Wh6—g6
41. f5×g6 Gf7—g8
42. Kf3—e3

Czarne poddały się, gdyż atak białych po Hg5—h6† i Wh1—f1† i t. d. staje się przemożnym.

(Uwagi T. Regedzińskiego dla Świata Szachowego).

PARTJA Nr. 295.

Indyjska.

Grana na międzynarodowym turnieju w Stubniańskich Cieplicach dn. 20-VIII 1930 r.

T. Regedziński (Polska) — **H. Steiner** (U. S. A.)

1. d2—d4 Sg8—f6
2. c2—c4 e7—e6
3. Sb1—c3 Gf8—b4
4. Hd1—b3 c7—c5
5. d4×c5 Sb8—c6
6. Sg1—f3 Sf6—e4

Posunięcie to poraz pierwszy zastosował z dobrym wynikiem Nimzowicz przeciwko Bogolubowowi z powodu czego warjant ten stał się obecnie znowu aktualnym.

7. Gc1—d2 Se4×c5
8. Hb3—c2 f7—f5!
9. a2—a3 Gb4×c3
10. Gd2×c3 0—0
11. b2—b4 —

Aby uchronić silnego gońca c3 od zamiany przez Sc5—e4 × c3, w celu wyzyskania słabości czarnych pól w obozie czarnych.

11. — Sc5—e4
12. Gc3—b2 a7—a5
13. b4—b5 Sc6—e7
14. e2—e3 b7—b6

Jeżeli a5—a4, to 15. Gf1—d3 Hd8—a5†, 16. Ke1—e2 i Wh1—d1 z lepszą grą dla białych.

15. Gf1—e2 Gc8—b7
16. 0—0 Wa8—c8
17. Wf1—d1 Hd8—e8
18. Wa1—c1 Se7—d5

Cały warjant, zdaniem mojem, pomimo inowacji Nimzowicza w 6-tem posunięciu, jest raczej korzystny dla białych, niż dla czarnych. Białe opanowały w centrum trzy pola: d4, d5 i e5, mają 2 gońce, scentralizowaną grę i tylko słabego piona c4, czarne zaś wobec braku gońca, słabe piony na d7 i b6.

19. Hc2—d3 Se4—c5
20. Hd3—d4 Sd5—f6
21. Hd4—h4! —

Na Hd4—d6 nastąpiłoby He8—d8 i następnie Sc5—e4. Na h4 stoi biały hetman zarówno dla ataku jak i obrony najlepiej.

21. — Sf6—e4
22. Sf3—g5 Se4×g5
23. Hh4×g5 e6—e5
24. f2—f4! —

Białe dążą do otwarcia przekątnej a1—h8 dla gońca, zwłaszcza dlatego że dominują nad czarnemi polami.

24. — Sc5—e4
25. Hg5—h5 g7—g6

Po zamianie hetmanów białe, mając 2 gońce i opanowując centrum, miałyby teoretycznie wygraną partję. Po posunięciu w tekście przekątna a1—h8 staje się jeszcze słabszą. Czarne mają trudności, gdyż nie mogą osiągnąć scentralizowanego współdziałania swoich figur.

26. Hh5—h6 d7—d6
27. Ge2—f3? —

Dotychczas białe grały plano-

wo i konsekwentnie. W tem miejscu jednak z powodu niedoczasu przeoczają piękne zakończenie partji: 27. c4—c5! Wc8×c5, 28. Wc1×c5 b6×c5, 29. Ge2—c4†, Kg8—h8, 30. Wd1×d6 z następnem Gb2×e5†. To są skutki osłabienia przekątnej a1—h8!

27. — Wf8—f6
28. Hh6—h4 Wf6—e6
29. h2—h3 Kg8—g7?

Błąd, który odrazu przegrywa. Czarne jednak, zdaje się, już nie mają dostatecznej obrony. Białe między innemi groziły 30. Gf3×e4 Gb7×e4, 31. f4×e5 d6×e5, 32. Wd1—d2 oraz Wc1—d1 i linja d decyduje.

30. Gf3×e4! Gb7×e4
31. Wd1×d6! We6×d6
32. Gb2×e5† Kg7—g8
33. Ge5×d6 Ge4—a8
34. Gd6—e5 He8 — f7
35. Wc1—d1! We8—f8
36. Wd1—d8 h7—h5
37. Hh4—g5 Kg8—h7
38. Wd8—d6 Wf8—g8
39. Wd6×b6 Hf7×c4
40. Hg5—e7† Kh7—h6
42. Ge5—f6! grożąc Gf6—g5 mat; czarne poddały się.

(Uwagi T. Regedzińskiego dla Świata Szachowego).

PARTJA Nr. 296.

Grana w nieoficjalnym meczu korespodencyjnym Polska—Holandja

Gambit hetmański
(obrona czeska)

Białe: Czarne:
S. Hermanowski **Dr. A. G. Olland**

1. Sg1—f3 Sg8—f6
2. d2—d4 d7—d5
3. c2—c4 c7—c6
4. Sb1—c3 —

Białe obierają rzadko obecnie grywany warjant. 4. e2—e3 uważane jest za lepsze.

4. — d5×c4
5. e2—e3 b7—b5
6. a2—a4 b5—b4
7. Sc3—a2 —

Można grać również 7. Sb1, co jednak zdaniem teoretyków ma być słabszem.

7. — e7—e6
8. Sf3—e5 Sb8—d7
9. Se5×d7 Gc8×d7
10. Gf1×c4 Hd8—b6
11. b2—b3 Gf8—d6
12. Gc1—b2 Hb6—c7

Aby nie dopuścić do roszady, i jednocześnie grozić ewentualnem e6—e5. W obranym debjucie lepszem jednak jest c6—c5. Należało więc grać Wac8.

13. h2—h3 0—0
14. 0—0 a7—a5
15. Sa2—c1 e6—e5

Po tem posunięciu staje się słabym nietylko pion na c6, ale i cały kompleks czarnych pól na skrzydle hetmana. Należało i teraz grać Wac8 w połączenie z następnem c5 oraz Gc6. Tu właśnie manewry są jedynie zgodne z duchem obrony czeskiej.

16. d4×e5 Gd6×e5
17. Gb2×e5 Hc7×e5
18. Sc1—d3 He5—e7
19. Wa1—c1 Wf8—d8
20. Wf1—e1 Sf6—e4
21. Hd1—c2 Gd7—f5
22. f2—f3 Se4—c3
23. e3—e4 Gf5—g6?

Należało grać 23...Ge6, choć białe i w tym wypadku osiągnęłyby przewagą. Na g6 goniec czarny nie może mieć żadnej przyszłości.

24. Hc2—f2 He7—c7
25. Sd3—b2 —

Białe rezygnują chwilowo z gry na czarnych polach. Grozi Sd1 z wymianą z najsilniejszej figury czarnych, poczem przewaga białych byłaby widoczna.

25. — Hc7—f4
26. Hf2—e3! Hf4×e3

Jeżeli czarne nie wymienią hetmana, nastąpi Sd1 i t. d.

27. We1×e3 Wd8—d2
28. Sb2—d3 Sc3—e2†

Albo 28... Wad8 29. Se5, W8d6 30. Gf1 z groźbami.

29. We3×e2 Wd2×e2
30. Sd3×b4 We2×g2†

Jeżeli 30... Wd2 to 31. S×c6 i czarne stracą po Gd5 i Wc5 jeszcze pionu a5, poczem końcówka jest łatwo wygrana dla białych.

31. Kg1×g2 a5×b4
32. Wc1—d1! Kg8—f8
33. Wd1—d7 f7—f6
34. Wd7—b7 Gg6—e8
35. f3—f4 Wa8—a5

Pozycja czarnych jest beznadziejna. Nastąpiło jeszcze: 36. Kf3, h5 37. h4, g6 38. Ke3, g5 39. hg, f5 40. ef, W×f5 41. Ge6, Wa5 42. f5, We5† 43. Kf4, We1 45. a5, h4 45. a6 i czarne poddały się.

Uwagi L. Tuhan-Baranowskiego.

PARTJA Nr. 297.

TURNIEJ NARODÓW W HAMBURGU 1930 r.

Białe: **Dr. S. Tartakower.** (Polska) — Czarne: **Dr. K. Treybal.** (Czechosłowacja)

1. d2—d4, d7—d5 2. Sb1—c3, f7—f5 3. g2—g3, Sg8—f6 4. Gf1—g2, e7—e6 5. Sg1—h3, c7—c5 6. d4×c5, Gf8×c5 7. 0—0, Sb8—c6 8. a2—a3, 0—0 9. b2—b4, Gc5—e7 10. Gc1—b2, Hd8—b6 11. e2—e3, a7—a5 12. b4—b5, Sc6—b8 13. a3—a4, Sb8—d7 14. Sc3—e2, Sd7—c5 15. c2—c4, d5×c4 16. Hd1—d4, Hb6—d8 17. Hd4×c4, Hd8—d3 18. Hc4×d3, Sc5×d3 19. Gb2—a3, Sd3—b4 20. Sh3—f4, Kg8—f7 21. Wf1—d1, Wa8—a7 22. Sf4—d3, Sb4×d3 23. Ga3×e7, Kf7×e7 24. Wd1×d3, Sf6—d7 25. Wa1—c1, Sd7—b6 26. Wc1—c7†, Ke7—f6 27. Se2—c3, Wf8—f7 28. Wc7×f7†, Kf6×f7 29. e3—e4, Kf7—e7 30. f2—f4, g7—g6 31. e4—e5, Sb6—d7 32. Wd3—d6, Sd7—c5 33. Kg1—f2, Wa7—a8 34. Kf2—e3, Gc8—d7 35. Wd6—d4, Wa8—c8 36. Wd4—c4, Ke7—d8 37. Sc3—b1, Kd8—e7 38. Sb1—d2, Ke7—d8 39. Gg2—f3, Kd8—e7 40. Gf3—d1, b7—b6 41. Wc4—d4, Ke7—d8 42. Sb2—c4, Kd8—e7 43. Wd4—d6, Wc8—b8 44. Gd1—c2, Wb8—b7 45. Ke3—d4 Sc5—e4, 46. Gc2×e4, f5×e4 47. Kd4×e4 i wygrywa.

Bibljografja.

Dr S Tartakower. Das Internationale Szén - Memorialturnier zu Budapest 1929. Wydawnictwo Magyar Sakkvilág, Kecskemét. Cena 2 marki.

Wielce zasłużone wydawnictwo Magyar Sakkvilág („Węgierski Świat Szachowy"), na czele którego stoi Laszló Tóth, wydało w opracowaniu Dr S. Tartakowera zbiór wszystkich partji, granych na zeszłorocznym turnieju w Budapeszcie. Jak wiadomo, w turnieju tym brało udział 14-tu wybitnych mistrzów z Capablanką i Rubinsteinem na czele. A grano tam bardzo ostro i kombinacyjnie. Praca Dr. Tartakowera reprezentuje nowy, ze względu na niezwykle niską cenę ogólnodostępny typ książki turniejowej. Cenny wstęp teoretyczny na 17 stronicach w znanym wyczerpującym stylu autora zasługuje na najwyższe pochwały. Feljetowe omówienie poszczególnych rund są ciekawą lekturą dla szachisty. Natomiast same partje podane są bez komentarzy, tylko w niektórych miejscach posunięcie, umieszczone w nawiasie, jest wskazówką, jak należało grać w danej pozycji. Budapeszteńska książka turniejowa wyszła w 2 ch wydaniach, po niemiecku i po węgiersku.

Alfred Brinckmann. Das internationale Schachmeisterturnier zu Rogaska Slatina (Rohitsch Sauerbrunn) 1929. Wydawnictwo Magyar Sakkvilág. Kecskemét. Cena 5 marek.

Książka powyższa zawiera 45 partji z międzynarodowego turnieju szachowego w Rogaska Slatina, znanej miejscowości kuracyjnej w Jugosławji.

Specjalny nacisk został tu położony na wielce charakterystyczne komentarze do partji. Autor w obszernych i interesujących wywodach stara się oświetlić przebieg gry z punktu widzenia zasad ogólnych, przyczem uwzględnia przedewszystkiem osobiste cechy grających mistrzów oraz momenty natury psychologicznej. Ten ciekawy rodzaj komentowania partji, w którym postacie grających występują bardzo plastycznie, jest właśnie specjalnością Brinckmana.

Obie książki węgierskiego wydawnictwa polecamy naszym czytelnikom.

WIADOMOŚCI.

List ze Śląska. Dwie sprawy są tematem rozmów między szachistami Śląskimi. Po raz pierwszy Śląski Zw. Szach. wystąpi w wielkim meczu międzynarodowym, jeśli nie liczyć nieudanego meczu Śląsk — Poł. wsch. Czechosłowacja 5½ : 5½ w czeskim Cieszynie, czy też spotkań międzymiastowych Katowice—Bielsko — Gliwice (N. Śląsk). Do mającego się odbyć w Bytomiu (N. Śląsk), w dn. 7.XII. meczu na 30 szachownicach między Śl. Zw. Szach a repr. niemieckiej części Śląska obie strony przykładają wielką wagę, już choćby tylko z powodu znanej konkurencji we wszystkich innych dziedzinach. Do meczu tego Niemcy wystawiają na pierwszych trzech szachownicach Johna, znanego mistrza międzynarodowej klasy, Sikorskiego i Majcherczyka. Na dalszych szachownicach będą grali silni amatorzy Gliwic, Bytomia, Opola, Raciborza. Niemcy są dobrze wyszkoleni w teorji otwarć i końcówek, to też walka będzie twarda. Z polskiej strony staną reprezentanci wszystkich podokręgów t. j. Górnego i Cieszyńskiego Śląska, oraz Zagłębia Dąbrowskiego. Wzajemne zobowiązanie ustawiania drużyn według siły graczy stawia kapitana polskiej drużyny przed trudnem zadaniem. Już przy obsadzeniu pierwszych kilku miejsc zachodzą pewne trudności z powodu braku wyrównania klasy gry między repr. podokręgów. Prawie pewne jest, że na pierwszych trzech szachownicach grać będą dr. Konczyński, Mróz i Sojka, pierwszy jako mistrz polski, drugi jako ostatni mistrz Śląska.

Ogólnie przypuszcza się, że drużyna polska odniesie wysokie zwycięstwo, co naszym zdaniem leży w granicach możliwości, o ile nasi reprezentanci nie zlekceważą wyszkolonych przeciwników.

(Jednak ze względów politycznych (!) mecz ten został przez Niemców odwołany. Red.).

Drugiem zagadnieniem, interesującem Śląsk jest sprawa finałowego turnieju Śląska. Zgóry trzeba zaznaczyć, że życie samo narzuciło Zarządowi Związku nowe formy organizacyjne, bardziej przystosowane do miejscowych potrzeb. Obecny VII kongres Śl. Zw. Szach. odbywa się równocześnie w trzech miejscowościach, przyszłych siedzibach podokręgów, a dopiero finałowy turniej, grupujący elitę Związku rozegrany zostanie w jednem miejscu, prawdopodobnie w Katowicach. Do turnieju Katowickiego staną Mróz i Sojka, mistrzowie Śląska. Również bez gry w turnieju elimin. mógł stanąć mistrz dr. Konczyński który jednak wolał nieco rozegrać się w turnieju eliminacyjnym w Bielsku. Oprócz wymienionych znajdą się zapewne w finale: w Bielsku inż. Fussgenger dr. Klar, lub Rubinstein, w Zagłębiu prof. Zawadzki, A. Jasuy i Szwej-

cer, a z G. Śląska Stocerz (największa niespodzianka tegorocznych rozgrywek) red. Paskuda, Palik, Goldminc. O piąte miejsce walczyć będą Kotula, dr. Potyka, Kubaczka i dr. Fukner. *T. R.*

Kraków. Dnia 8 grudnia b. r. zakończył się turniej o mistrzostwo Krakowskiego Klubu szachistów. Turniej był bardzo interesującym i stał na wyższym poziomie, niż turniej ubiegłego roku.

Październy wykazał doskonałą grę, zdobywając zasłużenie mistrzostwo. Gałuszka znajdował się w znacznej lepszej formie, niż w roku 1929, lecz silna niedyspozycja nie pozwoliła mu zakończyć turnieju tak, jakby się tego z początku należało spodziewać. W ostatnich czterech rundach wskutek wyżej wspomnianych okoliczności musiał oddać 2 punkty.

Arłamowski z pierwszego swego występu powinien być zupełnie zadowolonym, jakkolwiek brak rutyny turniejowej nie pozwolił mu rozwinąć w pełni swych walorów.

Dyr. Doroziński uzyskał bardzo dobre wyniki; to samo dotyczy D-ra Pałkowskiego, który załamał się jednak niepotrzebnie w kilku partjach.

Bilski był w tym turnieju w słabej kondycji, to samo odnosi się do Błaszczaka i Klinga, co do ostatnich dwu należy to przypisać ciężkim warunkom zawodowym.

Pierwsi dwaj zwycięzcy tego turnieju należą obecnie wobec ubytku Chwojnika do najwybitniejszych szachistów Krakowa (obok D-ra Ameisena, Rubinsteina i Lipsona). Byłoby bardzo pożądanem zorganizowanie turnieju o mistrzostwo miasta, który w teraźniejszych warunkach wzbudziłby ogólne zainteresowanie tutejszego świata szachowego.

Wyniki były następujące: I miejsce i tytuł mistrza Październy 7½ II nagroda Gałuszka 7 p. 3—4—5 nagroda Arłamowski, Dyr. Doroziński, Dr Pałkowski po 5½ p. 6 nagroda Bilski 5½ p. Poza nagrodzonymiznaleźli się: Kling 3½ p., Błaszczak 3 p., Reimer 1½ p. i Biesik 1 p.

Łódź. W dniu 20 b. m. rozpoczyna się mecz z 8 partji między Makarczykiem (Warszawa) i Regedzińskim (Łódź). Wszystkie partje tego ciekawego spotkania podamy w następnym numerze.

Warszawa. Tegoroczny turniej drugiej kategorji rozgrywa się w dwu grupach, przyczem pierwszy zawodnik pierwszej grupy ma prawo uczestniczyć w turnieju o mistrzostwo Warszawy.

Rozgrywki zbliżają się już do końca i należy przypuszczać, że w połowie stycznia turniej będzie ukończony. Obecnie stan jest następujący: Młynek 9½ (14), Kipper 8½ (11), Dyner 8½ (13), Klepfisz 8 (12), Marszewski 7½ (12), Borenstein 7 (11), Mełamed 6½ (11), Chojnowski 6 (12), Zahorski 6 (13), Seidenberg 5½ (11), Izbicki 5 (13), Smoleński

-4½ (12), Perlmutter 4 (11), Gołdykowski 3½ (11), Dr. Landau 3 (11) i Wodziński 2 (11).

W drugim turnieju prowadzi bezkonkurencyjnie Kleinerman 9 (10!), Goldstein 5½ (8), Sachs 5½ (9), Gadaliśski 4½ (7), Skotnicki 3 (10), Regulski 2½ (7) oraz Rotmil 2 (9).

Paryż. W tegorocznym turnieju o mistrzostwo Paryża bierze udział dwu polskich mistrzów, Tartakower i Cukierman.

Podajemy listę uczęstników według kolejności wylosowania: Romih, Barthélémy, Toutchewitsch, Handasyde, G. Lazard, Patrick, Tartakower, Rivline, Dembo, Halberstadt, Kahn, Raizmann, Crépeaux, F. Lazard, Cukiermann, Fauque, Anglares i Girard,

Stockholm. Miejscowy Klub szachowy urządził tu mały turniej mistrzowski, na którym prócz mistrzów krajowych uczestniczyli Bogolubow, Kashdan i Spielman.

Wynik turnieju przyniósł niespodziankę, w postaci zdobycia I nagrody przez młodego Kashdana 4½ p. Drugą nagrodę podzieli Bogolubow i Stoltz po 4 p. Dalsze miejsca zajęli: Stahlberg 3 p, Spielmann 2½(!) (jedyną partję wygrał z Kashdanem) Rellstab 2 p. i Lundin 1 p. Gösta Stolz okazał się zupełnie niespodziewanie silnym mistrzem wygrał bowiem dwa małe mecze z Kashdanem i Spielmanem w stosunku 3½—2½. Spielmann grając mecz ze Stahlbergiem pokonał go pewnie w stosunku 4½:1½.

Hamburg. W jubileuszowym turnieju klubu pierwszą nagrodę zdobył mistrz Wagner 10 p., drugą Heinicke 9½ p. trzecią Kapfer i Rodatz 9 p Dalsze miejsca zajęli Schönmann i Woehl 7½, Roese, Taube 6, Engert i Kluxen 5½, Schainowski 4½, Grässler i Schneider 3½, Hirsch 3 p.

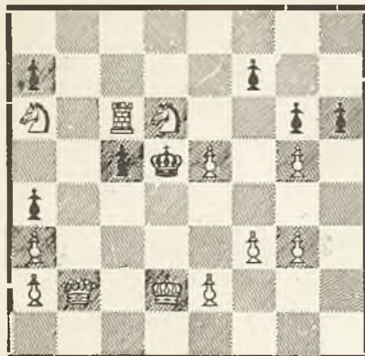
Anglja. Mecz korespondencyjny między Anglją a Irlandją zakończył się nieznacznem zwycięstwem Anglji w stosunku 50½:49½.

Indje Holenderskie. Euwe, amatorski mistrz świata, rozegrał tu cały szereg simultanek podczas swego tournée z wynikiem bardzo dobrym. Wygrał on 530 partji, 32 przegrał a 55 zakończyło się na remis.

Wszystkim naszym prenumeratorom, czytelnikom i współpracownikom składamy serdeczne życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

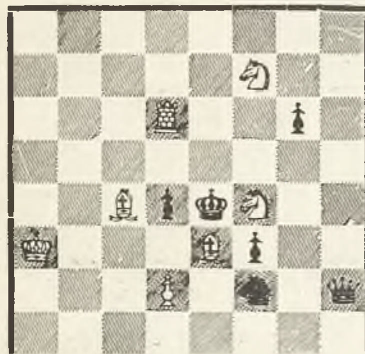
DZIAŁ ZADAŃ
pod redakcją M. WRÓBLA.

457. Dr. L. N. de Jong
Holandja
(Oryginalne)

Mat w 4. posunięciach

458. Dr. F. Rduch
Rumunja
(Oryginalne)

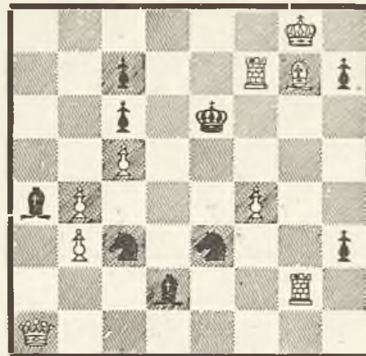
Mat w 3. posunięciach

459. R. Cofman
Rumunja
(Oryginalne)

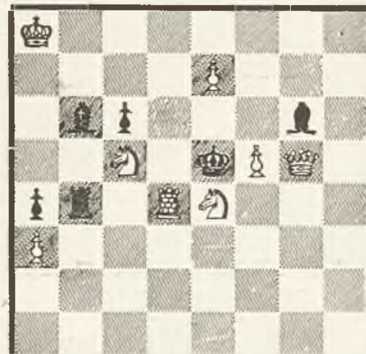
Mat w 3. posunięciach

460. Dr. A. Chicco
Włochy
(Oryginalne)

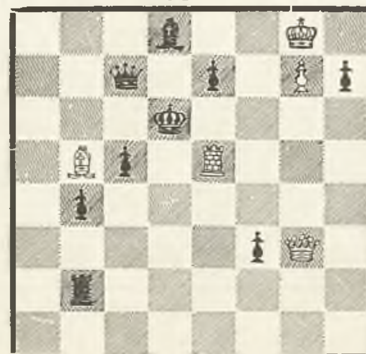
Mat w 3. posunięciach

461. A. J. Fink
U. S. A.
(Oryginalne)

Mat w 3. posunięciach

462. A. Goldstein
Warszawa
(Oryginalne)

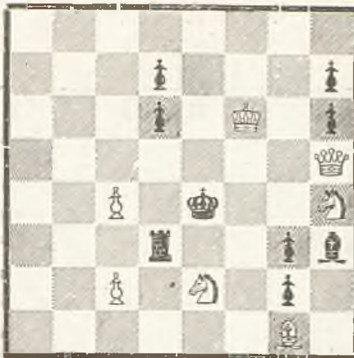
Mat w 3. posunięciach

463. S. S. Lewmann
Rosja
(Oryginalne)

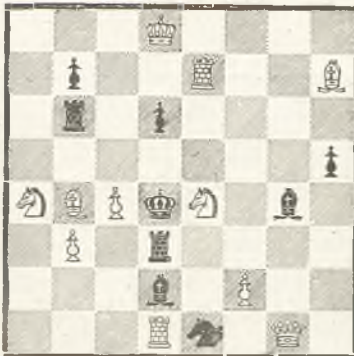
Mat w 2. posunięciach

464. Dr. E. Palkoska
Czechosłowacja
(Oryginalne)

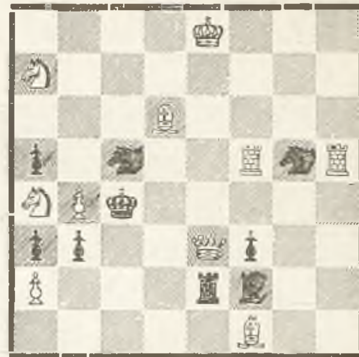
Mat w 2. posunięciach

465. A. P. Gulajew
Rosja
(Oryginalne)

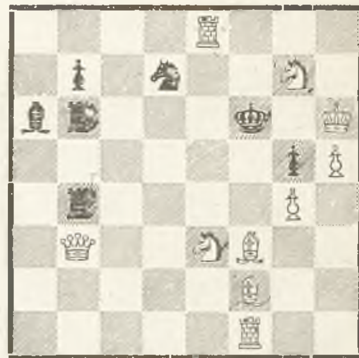
Mat w 2. posunięciach

466. E. Salardini
Włochy
(Oryginalne)

Mat w 2. posunięciach

467. Apró i Nagy
Węgry
(Oryginalne)

Mat w 2. posunięciach

468. M. Pfeifer
Poznań
(Oryginalne)

Mat w 2. posunięciach

472. M. Havel
I-II n. Trollhättan 1930.

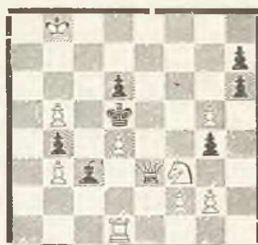
Mat w 3 posunięciach.

473. K. Traxler
IV n. Trollhättan 1930.

Mat w 3 posunięciach.

474. K. A. L. Kubbel
I n. Göteborg 1930.

Mat w 3 posunięciach

475. L. B. Sałkind
III n. Göteborg 1930.

Mat w 3 posunięciach.

476. J. A. Schiffmann
I n. Tijd. N. I. S. 1929.

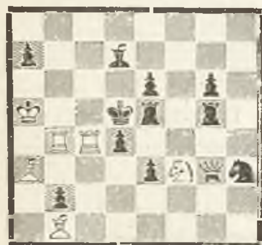
Mat w 3 posunięciach.

477. H. Weenink
I n. Bristol Times 1930/1

Mat w 2 posunięciach.

478. E, E. Westbury
Spec. n. Bristol Times 1930.

Mat w 2 posun ęciach.

479. C. Mansfield
I n. Sports Referee 1930.

Mat w 2 posunięciach.

480. G. Schlegl
I n. Grantham Journal 1930

Mat w 2 posunięciach.

481, E, J. Eddy
I n. West Sussex Gazette.

Mat w 2 posunięciach.

482. J. A. Schiffmann
I n. Brit. C. F. 1930.

Mat w 2 posunięciach.

483. A. Hermansson
I-II n. L'Echiquier 1930

Ma w 2 posunięciach.

Nasze zadania.

Dzisiejsze nasze przedruki są przeglądem najlepszych zadań konkursowych, jakie pojawiły się w ostatnim czasie. W poprzednim numerze podaliśmy taki wybór polskich prac, ciekawe więc będzie porównanie, które pozwoli na określenie miejsca polskiej kompozycji w hierarchji międzynarodowej.

Z trzychodówek na pierwszy plan wybija się № 472, doskonale skonstruowany pomysł gry czarno-białej, polegającej na podwójnej przesłonie. Następna praca, jakkolwiek ciężko założona może się wykazać pięcioma wartościowemi grami, co w takiej pozycji jest trudne do przeprowadzenia. Zadanie 474 jest głęboko pomyślaną koncepcją, główny nacisk położony jest na groźbę. Praca Sałkinda opiera się na nieco ogranej strategji w postaci przesłon linji. Ostatnia wreszcie 3-chodówka zaleca się niezwykle jasno postawionem zagadnieniem, jakkolwiek w wykonaniu autor nie powiedział ostatniego słowa.

Dwuchodówki wszystkie posiadają pewien ogólny element dobrze pojętej gry strategicznej, doprowadzony dziś przez mistrzów do szczytów. Kompozycja Weeninka to zdrowa klasyczna robota, oparta na jednolitej grze, wiążącej skoczka g7. Westbury przy pomocy świetnego wstępu przeprowadza pomysł szachowania białego króla. Również ten sam motyw połączony z matami zamiennemi opracowuje następna kompozycja Schlegla. Prostotą budowy, oraz dobrze opracowaną ideą Schiffmanna odznacza się kompozycja Nr. 481, gdzie przy tak skromnym materjale wydobył autor szereg wartościowych momentów.

Zadanie Schiffmanna jest jedną z ostatnich pereł niedawno zmarłego mistrza. Wstęp, konstrukcja i przeprowadzenie pomysłu stawiają tę pracę w rzędzie klasycznych przykładów sztuki zadaniowej.

Ostatnia wreszcie dwuchodówka to white to play o pięciu matach zamiennych, przy względnie lekkiej pozycji, brak jednak jakiejś zdecydowanie silnej idei.

Reasumując nasze uwagi musimy stwierdzić, że ten typ kompozycji, jakie reprezentują dzisiejsze nasze zadania dochodzi do szczytów tak pod względem pomysłu, jak i wykonania. W trzychodówce może jak dotąd nigdy zaznacza się dążność do strategji przetworzenia idei gry czarnej na grę czarno-białą, co ma nadać kompozycji harmonijną równowagę.

W dwuchodówce zaś daje się stwierdzić silniejsze zaznaczenie często dotąd zaniedbanej ekonomji białych figur, co szczególnie uwydatnia się w zadaniach 473, 484.

† JERZY CHOCHOLOUS

Zmarł niedawno wielki mistrz kompozycji, jeden z twórców szkoły czeskiej, Jerzy Chocholous ur. w 1856, który razem z Dobruskym i Pospisilem dali podłoże teoretyczne i praktyczne temu kierunkowi kompozycji.

Wśród 1100 prac jakie opublikował znajdują się niekiedy prawdziwe klejnoty szlachetnego kunsztu. Podajemy tu trzy jego kompozycje z różnych okresów. Na konkursach zadaniowych zdobył około 25 nagród, w tem dwie pierwsze.

Cześć jego pamięci.

Z zadań przez nas przedrukowanych na pierwszy plan wybija się trzychodówka 471, która poza świetnie pomyślanym wstępem zaleca się piękną strukturą wewnętrzną. Dwuchodówka utrzymana jest w stylu klasycznym z trzema wzorowemi matami, nagrodzona zaś trzychodówka odznacza się zwartością i niespodziewanym wstępem. Ciekawem jest że związanie czarnej wieży celowo nie zostało przez autora wykorzystane.

469. D. Wochenschach 1920.

Mat w 2. posunięciach.

470. 3n, Deutscher Schachbund 1910

Mat w 3. posunięciach.

471. IV n. C.S.S. 1895

Mat w 3. posunięciach.

I Międzynarodowy Konkurs zadaniowy „Tęczy".

Redakcja „Tęczy" Poznań, Al. Marcinkowskiego 22 (dział szachowy) rozpisuje I międzynarodowy konkurs na zadanie dwuchodowe. Zadania na djagramach pod godłem w 3 kopjach, przyczem jeden egzemplarz prócz godła zawiera nazwisko autora i adres należy nadsyłać do dnia 1 marca 1931 r. Trzy nagrody: I 60 zł., II 40 zł., III 30 zł., oraz wzmianki zaszczytne, prócz tego nagroda 25 zł. za najlepsze polskie zadanie. Tylko wyróżnione zadania będą po rozstrzygnięciu konkursu drukowane. Sędziowie Dr. M. Niemeijer (Holandja) i D. Przepiórka (Warszawa).

Die illustierte Wochenschrift „Tęcza" (Schachrubrik), Poznań, Al. Marcinkowskiego 22, schreibt hiermit ihr erstes internationales Zweizügerturnier aus. Einsendungen bis 1 März mit Motto, in 3 Exemplaren auf Diagrammen, auf einem Diagramm Name und Adresse des Verfassers. 3 Preise I 60, II 40, III 30 zloty nebst ehrende Erwähnungen. Es werden nur die ausgezeichneten Bewerbungen veröffentlicht. Preisrichter Dr. M. Niemeijer - Holland und D. Przepiórka - Warschau.

Zwracamy uwagę na pięknie prowadzony dział szachowy w „Dniu Polskim“ pod redakcją Leona Tuhana - Baranowskiego. Dla czytelników urządzane są stałe turnieje rozwiązaniowe.

Poprawki.

Autor zad. 437 E. Plesnivy podaje następujące ulepszenie swej pracy:

B: Kg3, We4, Ge2, e7 Sf1 Pf5(6).

Cz: Ke1 Wf8, g8, Gh5 Pa4, a5, b7, c7, e5, g4, h3 (11)

3 mat.

Autor zad. 409 podaje poprawkę swojej dwuchodówki:

B: Kf8, Hh4, Wb6, e7 Ga7, f3 Sb1, e5 Ph2, h5 (10)

Cz: Ke3 Wa2, a5 Ga8, b8 Se1, f1 Pa6, d3 g4, h6 (11)

2 mat.

W zadaniu L: 441 J. Gottfried biały goniec zamiaąt na h6 ma stać na b6!

Rozwiązania.

370. T. Pawłowski 1. Hc6.
371. O. Marin 1. Sg3.
372. H. Drese 1. Hd7.
373. Loschiński i Umnow 1. Se4!
374. J. Teiner 1. Hc3.
375. E. Lorber 1. Hf4, uboczne 1. Wc2† i 1. Wb2 (Popr. 1. Ge6).
376. M. Wróbel 1. Kb7!
377. E. Plesniwy 1. Hh1.
378. F. Hladik 1. Ka8!
379. J. N. Babson 1. a8H.
380. J. N. Babson 1. g8S.
381. C. Behting 1. Gg4!
382. L. Tuhan - Baranowski 1. Wb4!
383. M. Adabaszew ze skoczkiem na a3 zamiast a5 1. We8.
384. Golubew i Moussouri 1. Sg5!
385. S. S. Lewmann 1. Hf7.
386. C. Schultz 1. Se1!
387. F. Seidemann 1. Wc7.
388. C. Mansfield 1. Sc6!
389. E. E. Westbury 1. Sf4!
390. M. Wróbel 1. Wb6!
391. P. F. Blake 1. Sc3!
392. Neunywako 1. Gd8!
393. Lewmann i Kubbel 1. c6.
394. Dr. E. Palkoska 1. Sc5!
395. M. Havel 1. Wf7.
396. Dr. L. N. de Jong 1. Sd5.
397. J. Katko z białym skoczkiem na g3!1 Ga2.
398. A. N. Lebedew 1. b4.
399. Dr. F. Seidemann 1. f4 uboczne 1. Wa5 i Wa6.
400. S. Leites 1. Kg7.
401. Golubew i Moussuri 1. Gb6.
402. J. A. Schiffmann 1. He8!
403. J. A. Schiffmann 1. Wc1
404. J. A. Schiffmann 1. c7.

(Zadanie L. 383 M. Adabaszew i 397. J. Katko są poza konkursem).

Podajemy poprawkę zadania L; 394. Dr. E. Palkoski. B: Kh5, Hb3 Gc2, c3, Se4 Pb2, d3. f2.

Cz: Ka1 Wa2 Gh6 Pb6, e6, f6, g5, g4, 3 mat.

IV. Międzynarodowy Konkurs Zadaniowy „ŚWIATA SZACHOWEGO“.

Redakcja „Świata Szachowego“ ogłasza roczny MIĘDZYNARODOWY KONKURS zadaniowy na 2 i 3 chodówki umieszczone w tem piśmie w roku 1931. Nagrody za 3 chodówki 50, 40 i 25 złotych, za 2 chodówki 30, 20 i 15 złotych, oraz dwie specjalne nagrody 20 i 15 złotych za dwa najlepsze zadania polskich kompozytorów. Sędziowie: D. Przepiórka i M. Wróbel.

Die Redaktion der Zeitschrift „Świat Szachowy“ schreibt hiermit ein internationales Turnier für 2 und 3 zügige Aufgaben aus, welche in dieser Zeitschrift im Jahre 1931 publiziert werden. Preise für Dreizüger 50, 40, 25 Zloty, für Zweizüger 30, 20 und 15 Zloty. Preisrichter D. Przepiórka und M. Wróbel.

La rédaction du „Świat Szachowy“ organise un concours international pour problémes en 2 et 3 coups, publiés dans cette revue dans le courant de 1931. Les prix pour les 3c 50, 40, 25 Zloty, pour le 2. c. 30, 20, 15 Zloty. Juges: D. Przepiórka et M. Wróbel.

The original three and two movers published in the year 1931 in the „Świat Szachowy“ are considered as tourney problems. Prizes in the three move section 50, 40 and 25 Zloty, in the two move section 30, 20 and 15 Zloty. Judges: D. Przepiórka and M. Wróbel.

Nasz stały konkurs rozwiązaniowy.

Równocześnie, począwszy od 1 stycznia 1931 r. rozpisujemy stały konkurs rozwiązaniowy na następujących warunkach. Aby dać możność i słabszym zawodnikom zdobycia nagrody obecna nasza konkurencja będzie przeprowadzona systemem drabinkowym. Co kwartał najlepszy zawodnik otrzymuje nagrodę, poczem automatycznie traci punkty.

Za każde rozwiązanie zalicza się taka ilość punktów, ile posunięć zawiera zadanie, więc w dwuchodówce 2 p. itd.

Duale nie będą zaliczane. Zadania nierozwiązalne automatycznie odpadają z konkursu. Obowiązuje 3-miesięczny termin, w czasie którym należy przesłać rozwiązania. Obowiązuje pisanie rozwiązań każdego numeru na osobnych kartkach.

Stałe turnieje korespondencyjne

„ŚWIATA SZACHOWEGO"

GRUPA VII.

rozpoczęła grę w składzie następującym:

1) Ludwik Gerlicz (Zgierz).
2) Henryk Salzman (Warszawa).
3) Jerzy Puk (Żyrowice).
4) Dr Żuk-Skarszewski (Przyszowa).
5) Kazimierz Kudela (Jaworzno).

GRUPA VIII.

rozpoczyna grę w składzie następującym:

1. A. Urbankiewicz (Pabjanice).
2. Józef Hermanowski (Toruń).
3. M. Ferens (Jędrzejów).
4. A. Urban (Warszawa).
5. S. Czerniakow (Zagożdżon).

Do wszystkich nowych grup! Przypomina się obowiązek zawiadomienia kierownika o rozpoczęciu gry w grupie (p. 9 regulaminu) o zmianie adresu należy zawiadomić partnerów i kierownika.

Dotychczasowe wyniki:

GRUPA II.

Czerniakow ½ — Dr Szaniawski ½

GRUPA III.

Urban przegrał z „Mefisto", wygrał zaś z Chakrinem, Staszyński wygrał z Chełstowskim, Mefisto wygrał z Chakrinem. Stan w tej grupie: Mefisto 2 p. (z 2 partyj), Staszyński 2 (z 2), Urban 2 (z 3), Chełstowski 1 (z 3), Chakrin 0 (z 4).

GRUPA IV.

Urbankiewicz wygrał z Garusem.

GRUPA VI.

Już zostały rozstrzygnięte 2 partje choć grę rozpoczęto 1/IX b. r. Staszyński (z powodu pomyłki w notacji posunięcia) przegrał z Ferensem.

Korenblit w 18 pos. zmusił Ferensa do poddania się.

Prosimy o wpłacenie zaległej prenumeraty.

Świat Szachowy

można nabywać w kioskach i księgarniach

Wydawnictwo Warszawskiego Towarzystwa Zwolenników Gry Szachowej

DRUK. A. BIAŁOBRZESKIEGO, WARSZAWA, ŻÓRAWIA 7. TEL. 245-83.